

Kékéscsaba

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kékéscsaba, II. Szent István-tér 18.
Telefon: 60, este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő
M I G E N D E Z S Ó

Egyes szám ára 10 fillér
Előfizetés: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141

Magyar kézbe kerül a magyar föld

KÖTVÉNYEKBE FIZETIK KI A ZSIDÓ BIRTOKOK ELLENÉRTÉKÉT

A földművelésügyi miniszter beszéde az időszerű gazdasági kérdésekről

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gazdanagygyűlést tartott vasárnap Debrecenben. A nagygyűlésen résztvett és beszédet mondott báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter is.

Először a gazdatársadalom összefogásáról beszélt, majd a hadbaronáltak családjának megsegítéséről és rámutatott arra, hogy az ország egyes vidékeit már harmadik éve példátlanul nagy vízkárok érték. A múlt évben közel egymillió holdat borított el a víz, amiből kilenczederészt sikerült vízmentesíteni. Az idén fokozottabban készülünk fel az áradásra és mindent elkövetünk, hogy a vízzel borított területek minél hamarabb beállíthatók legyenek a termelésbe. Szívem egész melegevel fordulok azok felé, — mondta — akiket a vízkárok ismételtén sújtottak. Kérem, ne csüggedjenek. A leggyorsabban és leghatásosabban megkapják azt a segítséget, amit a kormánynak a társadalommal együtt részükre nyújtania kell.

Beszélt ezután a vízkárok megelőzése érdekében tett intézkedésekről, majd arról szólt, hogy a mostani körülmények között egyetlen talpalatnyi földnek sem szabad paragon hevernie az országban. Ezért a gazda felel becsületével és hazafias kötelességérzetével. Ahol a bevonulások miatt munkaerőben hiány állhat be, gondoskodás történik arról, hogy a honvédelmi miniszter úrral egyetértve, katonai munkásszázadokat küldjenek ki, ha arra szükség lesz. A magyar honvéd a harc-téren életét kockáztatja a hazáért és nem lenne becsületes dolog, ha itthon nem használná ki mindenki munkacseréjét és nem tenné meg kötelességét a termelő munka terén. Munkafegyelemre van szükség és ezt minden eszközzel biztosítani is fogjuk. Hangsúlyozom, hogy a termelés folytonosságát minden körülmények között biztosítjuk, de nemcsak a folytonosságot, de azt is, hogy a terméseredmények a lehető legnagyobbak legyenek.

Bánffy miniszter ezután arról be-

szélt, hogy a költségvetésben a különböző irányított termelés érdekében milyen könnyítést és segítséget nyújtott és hangsúlyozta, hogy az olajosmagvak termelése honvédelmi érdek is és ezért ren-

delt el bizonyos kényeztet ebben a tekintetben. Az olajosmagvak termelése jövedelmező és mindenkinek érdeke minél nagyobb mértékben olajosmagvat termelni.

A zsidó birtokok igénybevételeéről is szólt Bánffy Dániel és hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat hamarosan az országgyűlés elé kerül és ő a maga részéről is azon lesz, hogy a törvény végrehajtása annakidején sürgősen megörténjék. Míg a javaslat törvényerőre emelkedik, rendeletileg történt gondoskodás, hogy a nagyobb zsidó birtokok felszereléseit el ne idegenítsék és a mezőgazdasági termelésben fennakadás ne következzen be. A fajvédelmi törvény alapján áll és célja, hogy a ma-

gyar föld magyar kézbe kerüljön.

A zsidó birtokok ellenértékét kötvényekben fizetik ki, az árat pedig az adóvallomás alapján állapítják meg. A zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanainak igénybevétele nemzeti ügy, amit elodázni még a jelenlegi rendkívüli viszonyok között sem szabad. A keresztény földbirtokosok zsidó bérlőknek felmondhatnak és a zsidók felszerelésüket a tulajdonosok kívánságára becsáron, de hatéves törlesztés mellett kötelesek átengedni. (Zajos éljenzés és taps) Remélem, hogy a keresztény birtokosok igéyybeveszik ezt a kedvezményt és ezzel meggyorsítják a maguk részéről is a haszonbérletek megszüntetését.

A kormányzóhelyettes csütörtökön szózatot intéz a magyar ifjúsághoz

Budapest, április 14. A Budapesti Értetítő jelenti: Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes április 16-án, csütörtökön a rádióan át szózatot intéz a magyar ifjúsághoz. A kormányzóhelyettes szózatát Budapest I. csütörtökön este 19 óra 40 perckor közvetíti.

Erős német légitámadás a Humber torkolatának vidéke ellen

Berlin, április 14. A Német Távirati Iroda jelenti: Április 14 re, keddre virradó éjjel német repülőkötelékek bombátámadást intéztek a Humber torkolatának kikötője ellen. A német bombák nagy károkat okoztak az angol kikötőben. Nagy robbanásokat és tüzeket figyeltek meg.

Döntő szakaszába jutott a burmai hadjárat

Zürich, április 14. Mint jelentik, a burmai hadjárat döntő szakaszába jutott. A japán és brit főhaderők között folyik most már a harc, amelynek három gépponja van: 1. Iraváditól keletre 50 kilométerre, ahol a japánok Mandalay felé törnek előre. 2. Egy másik japán oszlop ettől nyugatra tör előre. 3. A harmadik japán oszlop Prometól északra harcol.

Stockholm, április 14. A bostoni rádió híre szerint Burmában az angolok folytatják a visszavonulást és új állásokba helyezkedtek el.

Lisszabon, április 14. A japán csapatok feltartóztatlanul hatolnak Burma felé. A londoni Times azt írja, hogy az angol csapatok már hátat fordítottak a kőolajkútaknak és igen veszedelmes helyzetbe kerültek.

Minden hadászatiilag fontos hely japán kézre került Új-Guineában

Sanghai, április 14. Ideérkezett jelentések beszámolóinak arról, hogy Új Guineában minden hadászatiilag fontos hely a japánok kezére került már a rombdölt Port Moresby kivételével. Az újguineai hadműveletek tulajdonképpen már befejezettek tekintetűk.

Tavasza

műhelyünkben készült régi minőségű anyagból:

Férfi bőrberkabát	164:50 P
Gyermek bőrberkabát	54— „
Női ballonkabát	68:50 „
Férfi ballonkabát	70:50 „
Gyermek esőkabát csuklyával	21:30 „

Öltönyök legszebb kivitelben készülnek! — Külföldi gyapjuszövetek érkeztek!

Irimy és Olláry

Andrássy-út 16 sz. Telefon 601.

Dörnberg elutazott Budapestről

Budapest, április 14.
A Magyar Távirati Iroda jelenti: Dörnberg báró német rendkívüli nagykövet ma, kedden délelőtt repülőgépen elutazott Budapestről.

Százharmincezen menekültek el eddig Madrasból

Bombay, április 14. Az OFI jelenti: Illetékes hely közlése szerint április 7. óta 130.000 embert távolítottak el Madrasból. A távozokat különvonatok szállították az ország belseje felé. Madras lakosainak száma 600.000. (MTI)

Folyik a bataani hadifoglyok lefegyverzése

Tokió, április 14. A Német TI jelenti: Bataan-félszigetén folyik az amerikai és fülöp-szigeti hadifoglyok katonák minden nagyobb-számú seregének lefegyverzése. A Tokió Nisi Nisi különtudósítója szerint az eredetileg 70.000 főnyi ellenséges harci erőknél több, mint a fele megsemmisült.

A magyar honvédekről

Írt vezércikket a Berliner Börsenzeitung, mely a német hivatalos véleménynek ad hangot akkor, amikor kidomborítja, hogy a magyar katonák akár-hányszor hetekig tartó, több-százkilométeres gyaloglás után érték el a kitzüött területre s hol ezt, hol azt a községet véd-ték meg a portyázó ellenséges rajtaütések ellen. Hangsúlyozza a Wilhelmstrasse szócsöve, hogy a magyar honvédek nagy fel-adatukat a legtöbbször méteres hótorlaszok, viharos hófúvások és jeges széljárások közben vé-gézték el, harcaikat 30—40 fokos hidegben vívták meg az orvul támadó partizánokkal s hősi-ségükkel a kötelességteljesítés csodás példáját adták.

Kormányzó urunk dicsérete után ime most nagy szövetségeseink, a németek hajtják meg az elismerés zászlaját a magyar honvédek előtt. Örömmel olvas-suk a Berliner Börsenzeitung sorait, büszkeség tölt el ben-nünket s honvédségünk újabb dicsérete még erősebbé teszi azt az elhatározásunkat, hogy ide-haza, a munka frontján méltóak legyünk hozzájuk, akiknek hő-siességét az egész világ cso-dálja.

Ujabb veteményes kertet oszt ki a sokgyermekes családok között a Közjóléti Szövetkezet

A békéscsabai Közjóléti Szövetkezet újabb veteményes kertet oszt ki a sokgyermekes családok között mérsékelt bér ellenében. Érdeklődők a népház 2., vagy a városháza 25 számú szobájában jelentkezzenek.

Közép-Olaszország katonai intézményeit látogatta meg vitéz Szombathelyi Ferenc

Róma, április 14. Intézményeit. Nagy érdeklődéssel tekintett meg egy ejtőernyős iskolát is. Látogatásait szerdán is folytatja.

Zár alá helyezték a széna- és szalmakészleteket

A Budapesti Közlöny április 12-iki száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét a széna- és szalmakészletek zár alá helyezéséről és igénybevételeiről, továbbá a széna- és szalmaprések bejelentési kötelezettségéről.

A rendelet értelmében az, akinek birtokában 1941. évi vagy ennél régebbi termésű rétiszéna, lucerna, löhere, zabosbüköny, muhar, baltacim vagy más széna, illetőleg sarjuszéna takarmány vagy alomszalma van, ha e széna- vagy szalmafélék mennyisége külön-külön meghaladja a száz méter-mázsát, köteles egész készletét bejelenteni. A bejelentésre kötelezettek a birtokukban levő széna- és szalmaprést is kötelesek bejelenteni. A készletek, valamint a

prés bejelentését a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt kell megtenni a községi előjáróságnál. A széna és szalmafélék vételével és eladásával foglalkozó kereskedők készleteiket a jövőben havonként kötelesek bejelenteni, minden hónap ötödik napjáig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

A bejelentés alá eső szénát és szalmát a rendelet hatálybalépésének napjától kezdve csak a köz-ellátásügyi miniszter engedélyével lehet felhasználni. Szénát vagy szalmát csak szállítási igazolvánnyal vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének bélyegzőjével el-látott fuvarlevél alapján szabad szállítani.

Értesítem a m. t. vendégeimet, hogy éttermemet újra **egész nap nyitva tartom!** Polgári olcsó árak, pontos kiszolgálás, híres konyha, zónák, Dreher sörök. Legolcsóbb vacsorázóhely! — Szíves pártfogást kér **vitéz Kászonyi Ferenc.**

Rögtönítelő bírósági ítéletek a győri szabotázs-ügyben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi honvédezerkar főnökének bírósága, mint rögtönítelő bíróság, a győri szabotázs-ügyben — amely alkalommal egy hadiüzemben gépprobbantást terveztek — Nádas Ernő magán-tisztviselőt, Marton Dezső színházi tiltkárt és Piesz Irma háztartási alkalmazottat kötéltálati halálra ítélte. Nádas Ernőn az ítéletet 1942 április hó 11-én végrehajtották,

míg a honvédezerkar főnöke a halálbüntetést Marton Dezsőnél életfogytiglani, Piesz Irmánál pedig 15 évi fegyházra változtatta át. A még letartóztatásban levő többi vádlott, mégpedig Singer Endre, Szántó (Strasser) György, Lengyel (Lówy) Endre, Neubauer György és Bekelli László ügyében a rendes hadbírószék fog a közeljövőben ítéletet mondani.

Négyévi fegyházat kapott a békéscsabai kalapácsos rabló

Szombaton került főtárgyalásra a gyulai kir. törvényszék Juhász tanácsa előtt Unyatinszki György, a békéscsabai kalapácsos rabló bűnügye.

Február 9-ének éjszakáján Unyatinszki (Strieborni) György 21 éves gazdasági cseléd betört Moravszki András tanyájára, lefeszítette az udvari kamra lakatját, hogy majd élelmiszert zsákmányol. De csak gazdasági zsákmányokat talált. A kudarc új tettere forralta. Éjjel 1 és 2 óra közt ráverte a gazdára az ablakot: „Itt a csendőrség! Nyisson kaput!” — kiállította neki. A 65 éves Moravszki papucsba bujt, bekecseset húzott és föltette életének megmentőjét, a dupla-bőrös bárányszerű süveget. Kaput nyitott. Marcona férfi állt előtte,

arca kendővel takarva, csak a két szeme látszott s villanylámpát tartott a meglepett öreg szemének. Moravszkinak még gondolkozni való ideje sem volt, amikor az álcás férfi kalapáccsal főbeverte, kétszer egymásután. Az öreg nem vesztette el lélekjelenlétét — vitézségi érmet szerzett a háboruban elkapta támadója kalapácsos kezét. Dulakodni kezdtek. Ekkorra már odaért a felesége is, akit a rabló többször egymásután hasba-rugott. A két dulakodó férfi a földre került s ekkor az asszonynak sikerült kikerülni a házból, segítségért szaladt. Unyatinszki jobbnak látta kerekét oldani.

Moravszki azonnal bement a csendőrségre, majd a városi orvos sal látéletet vétetett sérüléseiről.

A csendőrség már másnap előállította Kraft József 27 éves gazdasági cselédet, aki ez év első napján lépett ki Moravszki szolgálatából s azóta Ugyatinszkiéknál lakott. A csendőrség egykettőre megállapította a tényállást. Kraft és Unyatinszki, a két állástalan fiatal-ember állandóan élelem és pénz-szerzésen tanakodtak. E beszélgetések során mondta el Kraft, hogy az ő volt gazdája sok pénzt tart otthon az ágyban és hogy három disznót is vágott, itt lehetne valami harapnivalót szerezni. Unyatinszki nem sokat tépelődött, lopott egy szuszterkalapácsot meg egy villanylámpát s elindult Moravszki-ékhoz. A vádlottak először azt vallották a tárgyaláson, Kraft nem tudott a másik vállalkozásáról semmit. Amikor a csendőrök elővet-ték Unyatinszkit, beismerett mindent és most a főtárgyaláson is beis-merő vallomást tett. Kraft is.

A kir. ügyészség Unyatinszki Györgyöt lopás kísérlete, súlyos testi sértés és ezzel párosult rab-lás büntetéssel, Kraft Józsefet lopás büntetésének kísérletében mint bűn-részeszt vádolta.

A bíróság bűnösnek mondta ki mindkét vádlottat a vád szerinti bűncselekményben és ezért Unyatinszki Györgyöt négyévi fegy-házra, Kraft Józsefet 3 havi fog-házra ítélte, de ennek büntetésébe beszámított 1 hónapot és 25 napot.

Az ítélet jogerős,

Kivégzések Párisban és Hollandiában

Páris, április 14.

Egy német őrszem elleni gyilkos-ság és egy német katonai szállás ellen elkövetett robbantás miatt megtorlasként öt kommunistát agyonlőttek. Amennyiben április 17-ig nem kerülnek elő a tettesek, több zsidót és kommunistát végez-nek ki megtorlasként.

Amsterdam, április 14.

Nyolc holland állampolgárt sza-botázás és németellenes propaganda miatt halálra ítélték. Az ítéleteket már végre is hajtották.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Kedden és szerdán

A szezon legújabb magyar vígjátéka:

KÁDÁR KONTRA KERÉKES

Főszereplők:

**TOLNAY KLÁRI
SZILASSY LÁSZLÓ
MÁLY GERŐ
VASZARY PIROSKA**

Előadások: vasárnap 5, 7, 9 órakor, hétköznap 5, 7, 9 órakor. Telefon 259.

A tartalékos tiszti iskola közkívánatra megismétli előadását

Mindnyájunk számára felejthetetlen élményt jelentett az a lélekemelően nagyszerű hazafias ünnepegy, amit a tartalékos tiszti iskola rendezett a Városi Színházban. A remekül összeállított műsor minden egyes száma művészi esemény volt s bizonyosságot tett arról, hogy a tartalékos tiszti iskola a legnagyobb szellemben végzi felbecsülhetetlenül fontos munkáját. A város népének közkívánatra a tartalékos tiszti iskola folyó hó 18-án, szombaton este 7 órai kezdettel, a Városi Színházban megismétli hazafias előadását, mely előreláthatólag ezúttal is zsúfolt nézőtér előtt párog majd le. Jegyek elővételben a Kultura könyvkereskedésben kaphatók.

Békéscsaba m. város polgármestere.

11-10/1942. ikt. sz.

Hirdetmény

Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének az 1938. XIX. tc. alapján való összeállítása tárgyában kiadott 288.200/1938. B. M. sz. rendelet 17. §-a alapján közhírré teszem, hogy a lajstromos választókerületben választó jogosultakról („A” jelzésű) és egyéni választókerületben választó jogosultakról („B” jelzésű) készített névjegyzéktervezetek folyó évi április hó 15-től április 30-ig bezárólag a városházán (I. em. 13. sz.) naponként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére kitétetnek. Ez alatt az idő alatt a névjegyzéktervezeteket az azok kezelésére általam kijelölt tisztviselő jelenlétében vasárnap és ünnepnap is mindenképpen megtekintheti és közpapokon délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

Április hó 15-30. között a névjegyzéktervezetnek az egyes házakra vonatkozó részei egy-egy példányban az illető házban is ki függeszthetnek.

A névjegyzéktervezeteket április hó 15-30. között a hivatalos órák alatt a békéscsabai kir. Járásbírósnál is bárki megtekintheti és azokról — a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében — teljes, vagy részleges másolatot kérhet.

A névjegyzéktervezet ellen a közszemléretétel ideje alatt felszólalással lehet élni a Központi Választmányhoz. A névjegyzéktervezetbe történt jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólalhat fel. A felszólalást előszóval, vagy írásban kellően megindokolva és felszólalásban előadottak igazolására alkalmas okirati bizonyítékok mellékelésével, illetőleg bemutatásával lehet előttem előterjeszteni.

A névjegyzéktervezet elleni felszólalások benyújtásuktól kezdve május hó 10-ig a városházán (I. em. 13. sz.) naponként reggel 8 órától déli 12 óráig — vasárnap is — megtekinthetők és ugyanott délután 2 órától 6 óráig lemásolhatók. A felszólalásokra az érdekeltek a közszemléretétel ideje alatt írásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételek előterjesztésének ugyanaz a módja, mint a felszólalások benyújtásának.

Békéscsaba, 1942. április 8.

POLGÁRMESTER.

A kisiparos sorsa a szovjet-uralom alatt

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.)

Szinte a tél csúfolásának érezzük, hogy meg kell igazítanunk a gépkocsik egyik hólancát a városzéki ukrán szerelőműhelyben. Csúfolódásnak érezzük azért, mert egész télen, a legnagyobb havakban sem volt vele baj, most meg, amikor nappaloként már a nullafok körül jár a hőmérő s valóban utolsó lélekzeteit szedi a tél: váratlanul elszakadt a hólanc egyik szeme s műhelybe kényszerültünk vele.

Eleinte bosszantja az embert az ilyen váratlan idővesztés, de utóbb rendszerint rájön, hogy ez az idő sem ment kárba, mert az ember ismét beletekinthetett a szovjet rendszer képtelenségeibe és furcsaságaiba.

Óreg ukrán szerelő ennek a műhelynek a gazdája. Négy segéddel dolgozik. Félévvel ezelőtt még maga is reménytelen, éhező szovjet-proletár volt az egyik charkovi gyárban. Pedig valamikor huszonöt esztendővel ezelőtt kiválóan fogalmas szerelőműhelye volt már, amelynek jövedelméből gond nélkül tarthatta el elég népes családját. A közbeeső idő a szovjet-paradicsom pusztító emberöltője.

Mialatt segítségünkre vannak, kérdéseinkre válaszolva, elmondja az öreg az egykor virágzó kisiparosság tragédiáját.

— A cári uralom utolsó éveiben — dörmögi az öreg — amikor a bolsevik agitáció már erősen dolgozott, minduntalan azt hangoztatták, hogy a bolsevizmus a kisemberekért küzd s azokat akarja felszabadítani a nagytőke hatalmaskodása alól. Nekünk iparos embereknek ezt úgy magyarázták, hogy meg fogják szüntetni a gyár-iparnak velünk szemben oly kegyetlen versenyét s így mi kisiparosok megháromszorozhatjuk keresetünket és jövedelmünket. Annyira tudatlanok voltunk és annyira hittünk ennek az agitációnak kijelentéseiben, hogy huzódzás nélkül lettünk tagjai a bolsevista pártnak.

Közvetlen mögöttünk csattogni kezd egy kalapács az ülőn, úgy-hogy odább kell mennünk néhány lépéssel, mert nem hallanánk az öreg szavait.

— Utóbb azután a vaknak is látnia kellett — folytatja —, hogy a bolsevizmus bennünket is aljasul becsapott, mert fokról-fokra lehetlenebbé tette a kisiparos életét. A változás, amit a bolsevizmus hozott, mindössze annyi volt, hogy a nagy és középiparüzemeket elszedte a régi tulajdonosoktól s

állami üzemekké nyilvánította. Ezek természetesen jóval olcsóbban termeltek, mint a kisiparos, hiszen olyan éhbérért dolgoztatták munkásaikat, amilyen az államnak tetszett. Hogy mi volt a szovjet munkás bére, arról nem érdemes beszélni, mert mindenki tudja, hogy az csak az éhenhaláshoz volt sok, de a megélhetéshez siralmasan kevés volt.

Egy pillanatig elgondolkozik, hogy visszaidézze a megcsalkozás első éveinek emlékét, azután így folytatja:

— Mi kisiparosok eleinte megtartottuk műhelyeinket s még szinte örültünk, hogy akkor, amikor úgy szólván mindenkinek mindenét elveszik, bennünket nem bántanak. Csak később értettük meg, miért voltak hozzánk ilyen kiméletesek a bolsevista gazemberek. Nagyon jól tudták ők, hogy az ő rendszerükben magunktól is tönkre kell mennünk, tehát nincs szükség semmiféle erőszakra velünk szemben. Az történt ugyanis, hogy a kisiparosok mind súlyosabb nehézségek árán tudták csak nyers anyaghoz vagy félgyártmányhoz jutni, tehát egyre kevesebb munkát vállalhattak el. Végezetül már egyáltalán nem kaptunk nyersanyagot, mert az állami gyárak foglalták azt le. De mire idáig jutottunk, tulajdonképpen elvesztettük már rendelőközönségünket is. Adig annyira elszegényedett mindenképpen olyan szűken élő proletárrá változtatták át az egész városi lakosságot, hogy a elsőrangú életszükségeit sem tudta fedezni jövedelméből. Így a szovjetrendszer fennállásának harmadik és negyedik esztendejében egyszerűen meghalt a kisipar és pusztán az állami gyárüzemek dolgoztak. Kénytelenek voltunk mindannyian visszaadni régi iparigazolványunkat s még örülhettünk, ha az állami üzemekben egyszerű munkásként alkalmazáshoz juthattunk. Az ön álló egzisztenciák százezrei és milliói vesztették el létalapjukat és szaporították azoknak a proletártömegeknek seregét, amelyeknek megváltást és felszabadítást ígért a Szovjet, de akiknek ehelyett még vigasztalanabb sorsot zúdított a nyakába. Egyébiránt ez a minden versenyt kizáró rabszolga-rendszer tette olyan silányvá a Szovjet minden ipari termékét is.

A szovjet-munkást nem fűtötte semmiféle buzgalom a jobb minőség elérése céljából, mert kifizetésre kerülő éhbére szempontjából teljesen egyre ment, vajjon milyen

munkát végzett. Oroszországban a birodalom óriási kiterjedése és nehéz közlekedési viszonyai miatt rendkívüli szerepe volt a kisipar-nak s érthető, ha a kisiparosság általában jól keresett az elmúlt évszázadok alatt. A kisiparos-társadalom egyike volt az orosz nép legvirágzóbb társadalmi rétegeinek. S ezt tette tönkre a szovjet-rendszer olyan gyökeresen, hogy sok-sok évtized kell ahhoz, amíg újból kifejlődhet az életerős orosz kisipar a felszabadult területeken.

A hólancunk eközben elkészült, ráerősítjük a kerékre s miközben kifizetjük a javítómunkát, így búcsúzik az öreg ukrán szerelő:

— Az Isten áldja meg az urakat és mindenkit, aki kiszabadított minket ebből az emberrnyúzó állapotból. Mióta a szovjet megszűnt s az itt működő katonai hatóságok fokról-fokra nyersanyaghoz is juttatnak és megnyithattam ezt a kis műhelyt: azóta kezdünk újból emberi életet élni. S ma már egykori gyári munkásból lett segédeim is látják, hogy többet kereshetnek a kezem alatt, mint a szovjet állami gyárban, de látják azt is, hogy ez a szerény kis műhely hétről hétre jobban fejlődik. Azóta hiszik el azt is, hogy a nyugati országok dolgozó embereinek élete százszor emberségesebb, mint amilyen a „Lenin-féle paradicsomban” volt az élet.

Börtalpú

férfi fél és magasszárú cipők megérkeztek a Körösvidék-bolt cipőosztályára!

Békéscsaba m. város polgármestere. 1992-4/1942. ikt. sz.

Hirdetmény

Az élelmezési viszonyok az általános közegészségi megjavításhoz is, de nagy mértékben hozzájárul a konyhakerti zöldségfélék kiterjedt termelése. De a fokozott termelés ma fontos nemzeti érdek is.

Ezért felhívom a város mindazon lakosát, akinek módjában van termeléssel foglalkozni, első-sorban saját házi szükségletének biztosítása érdekében, ne mulassza el a rendelkezésére álló, vagy e célból megszerezhető bármily kis területen is konyhakerti termelést üzni.

Parlagon föld nem maradhat. Ha mégis bárki nemtörődömségből, vagy más okból a rendelkezésre álló területet művelés nélkül hagyja, a vonatkozó rendeletek alapján gondnok kirendelése útján történik gondoskodás annak művelés alá vétele iránt.

Békéscsaba, 1942. április 11.

vitéz Jánossy Gyula s. k. polgármester.

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: vasárnap 3, 5, 7, 9 órák, hétköznap 5, 7, 9 órák. - Naponta az első előadás zóna. - Telefon 91

Kedden és szerdán — Csak 16 éven felülieknek!

Szerelmem két világrész között:

Nászút Haitibe

Gisella Uhlen - Gustav Knuth - Albert Florath

Nézze meg a Körösvidék-bolt tavaszi divatujdonságait! — Bevásárlásait egy helyen intézheti el!
Női-, férfi- és gyermek- **divatáruk, cipők** utalványos és utalványnélküliek vásárlási könyvecskére.
Cukorkák, illatszerek kimérve is. **Vásároljon a Körösvidék-boltban!**

HÍREK

— Ötszáz pengő segélyt javasol a szállításulatnak a szinügyi bizottság. Békéscsaba város szinügyi bizottsága dr. Korniss Géza kultúrtafcnök elnökletével ülést tartott. A bizottság elhatározta, javasolja a polgarmesternek, hogy a város adjon ötszáz pengő segélyt a Balogh-társulatnak elköltözési céljaira.

— A szállítványozó tevékenységi köre A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter tudomására jutott, hogy egyesek szállítványozás gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján az állati erők felhasználásával üzött iparszerű áru fuvarozás szabályozása tárgyában kiadott 22.800—1939 K. K. M. sz. rendelet 1. §-ában meghatározott helyi és helyközi áru fuvarozást is gyakorolnak. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ezzel kapcsolatban most körrendeletet intézett a II. fokú iparhatóságokhoz, amelyben közölte, hogy ez a gyakorlat nem jogszerű mert a szállítványozás gyakorlására jogosító iparigazolvány állati erők felhasználásával üzött helyi vagy helyközi áru fuvarozás gyakorlására nem jogosít. Amennyiben tehát a szállítványozó helyi szekérfuvarozási tevékenységet is kíván folytatni, a szállítványozás gyakorlására jogosító iparigazolványon felül helyi szekérfuvarozásra jogosító iparigazolványt is kell szereznie. A szállítványozó helyközi szekérfuvarozásáról pedig nem is lehet szó, mert a fenti számú rendelet 4. §-a szerint a helyközi szekérfuvarozó iparosnak más ipart üznie nem szabad, kivéve, ha butorszállítással foglalkozik, amely esetben — az erre szóló iparrendély alapján — beraktározási ipart is üzhet. Végül a szállítványozó és a fuvarozó közötti különbség helyes meghatározása végett közlik, hogy a szállítványozás nem más, mint elvállalása annak, hogy a szállítványozó saját nevében árut fuvarozóval a megbízó számlájára továtüld, a fuvarozás pedig az a tevékenység, mely az áruk továbbvitelének az elvállalásából áll.

— Szobrot ajándékoznak a magyar egyetemisták az olasz diákoknak. Rómából jelentik: Csütörtök este az olasz fasiszta egyetemi ifjúság központi vezetősége és a külföldiek osztályának igazgatósága fogadást rendezett Máriaassy Zoltán magyar követ tiszteletére. Ebből az alkalomból dr. Kovács Károly, az egyetemi ifjúság római képviselője meglehangú beszéd keretében ajánlotta fel a külföldiek központja részére a magyar ifjúság ajándékát, Ukraj György ösztöndíjas szobrász által készített magyar hőst ábrázoló szobrot. Centro Stranieri igazgató a szoborért az egész olasz ifjúság háláját fejezte ki és külön kiemelte, hogy a szobrot helyiségükben a magyar-olasz ifjúság együttműködésének és testvériségének állandó jelképeül fogják megőrizni és körülvenni. (MTI)

— Békéscsabai anyakönyvi hírek. Született: Vaszkó Györgynek fia János, Kárpáti Mihálynak leánya Klára, Kocziha Györgynek leánya Mária, Vaszkó Mátyásnak fia Mátyás, Szaszák Mihálynak fia Mihály, Puhár Mátyásnak fia János, Bencsik Jánosnak fia János, Sándor Ferencnek fia Béla György, Zárkonyi Pálnak leánya Ilona Katalin, Hankó Andrásnak fia András, Hodoroga Gyulának leánya Pirocska, dr. Aradsky Györgynek fia György Iván, Gyebnár Istvának leánya Katalin, Szeiben Mihálynak fia János. Házasságot kötöttek: Bohn József Hermády Ottilia Erzsébettel, Szeibert Imre Krisztof Máriával, Seben Mihály Kvasz Judittal, Bánszki János Mikus Terézével, Kiss Imre Adavári Mária Pirocskával, Fabri András Szpisják Ilonával, Halustvák János Ványai Erzsébettel, Richweisz Ferenc Szekecz Gabriellával, Biró Sándor Vidovencz Máriával, Buzi István Varga Erzsébettel. Elhaltak: Andó János 1 éves, Szpisják János 70 éves, Litavec Anna 11 hónapos, Gyebnár Istvánné Zlovszki Katalin 55 éves, Bodzsár Mária 13 éves, Achim Pál 71 éves, Fehérvári Márton 78 éves, Harmati Katalin Gizella 6 hónapos, Gázó Mátyás 55 éves, Gruber Sándorné Schwarcz Erzsébet 39 éves, özv. Such Mihályné Fábry Julianna 97 éves, Ábrahám Pirocska 2 éves, Szabó Sándor 45 éves, özv. Gyerai Pálné Vrankó Mária 75 éves, Borza György 72 éves, Laurinycz János 65 éves, Zahorán György 80 éves.

— Nizzai ujság Rómában. Az olasz fővárosban — 82 évi szünetelés után — most március 15 én újból megindult az „Il Nizzardo”, a jelenleg Franciaországhoz tartozó Nizza egykori harcos ujságja. A lap szerkesztője Ezio Garibaldi tábornok, a nagy olasz szabadsághős unokája, Magyarország régi barátja. Az első szám közli Garibaldi eddig kiadatlan leveleit s a neves tudósoktól és íróktól megjelent cikkek mind utalnak Nizza el nem idegeníthető olasz voltára.

— Ezen a héten a Lörinczy és a Kossuth gyógyszertár tart éjjeli szolgálatot.

A békéscsabai rendőrség ismét elfogott egy veszedelmes betörőt

Ismét eredményes munkát végzett a békéscsabai rendőrség detektívtestülete Alapos nyomozás után elfogták Trnka Lajos 21 éves, békéscsabai napszámos, Honvéd-utca 46 szám alatti lakost, aki ez év januárja óta sok betörést követett el a város területén. Bűnjástromának összeállítása során, vallomásából kiderült, hogy Trnka Lajos tört be Rosenbaum Gyula műhelyébe, ahonnan gépszíjat lopott. Kétizben lopott Uhrin Sámuel II. Rákóczi Ferenc-utca 127 szám alatti lakostól. Először gépszíjat, másodsor szalonlát.

— Használt ruhák árának megállapítása. A m. kir. közellátási miniszter 61.384 I. b. 1942. sz. körrendeletével szabályozta a használt ruhák eladási árát. A rendelet értelmében az önköltségi ár megállapításánál a ténylegesen kifizetett vételárból kell kiindulni. A vételárhoz hozzászámíthatók az esetlegesen felmerülő javítási, vasalási és tisztítási költségek. Az így nyert önköltségi árhoz az érdekeltek kereskedők a 130.000/1941. A. K. sz. rendelet mellékletének VII/II. árucsoportjában „V”, „N” minőségekre megállapított 15 százalékos bruttó hasznót jogosultak hozzászámítani. Kötelesek az érdekeltek kereskedők azonban ellenőrzés céljából minden egyes árucikkről külön-külön a vételárat, valamint a vasalási, javítási és tisztítási költségeket magába foglaló feljegyzést vezetni s azt, mint önköltségszámítást időrendi sorrendben megőrizni.

— A házikert elláthatja konyhánk szükségletét nemcsak zöldség félékkel, hanem gyümölcsökkel, mézzel, sőt hússal is, mert a kiskerti bulldékan a nyúl is megél. A kerti gazdálkodás mindenféle aktuális teendőjéről ír a „Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozva egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Vilmos császár-út 76.

A KÖRÖSVIDEK KÖNYVUJDONSÁGAI:

Török Sándor: Valaki kopog.	9.60
Sinclair Lewis: Dr. Arrowsmith.	9.60
Richard Hughes: Örvényben.	6.20
Dr. Schweitzer Albert: Orvos az öserdőben.	5.40
Mályusz Elemér: Erdély és népei.	6.20
Bibó Lajos: Nincs irgalom.	4.80
Bibó Lajos: Anna tekintetes úr.	6.20
Richard Hughes: Szélvihar Jamaikában.	7.—
Török Sándor: Szappanbuborék.	7.—
Jókai Mór: Az új földesúr.	6.—
Egyjángon főtt ételek.	4.—
Halász Gábor: Az angol irodalom kincsesháza.	12.—
Kakujay: A velencei leány.	13.90
Schreiner: Afrikában történt.	11.—

Rádió

A rádió szerdai műsora:

6 40 Torna. 7 Hírek. 10 15 A kassai szalonzenekar. 11 40 A székely ezermester. Előadás. 12 Harangszó. 12 10 Szórakoztató zene. 12 40 Hírek. 2 Zongoraszmok. 2 15 Hegedűszámok. 2 30 Hírek. 3 20 Rendőrszenekar. 4 45 Hírek. 5 15 Táncczene. 6 Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál. 6 20 Honvédműsor. 7 Hírek. 7 50 Kültügyi negyedóra. 8 05 Leány a talpán. Zenés vigjáték. 9 40 Hírek. 10 40 Szalonzenekar. 12 Hírek — Budapest II. 5 35 Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál. 6 30 Richard Strauss művei. 7 35 Ki újjon hát a kormányhoz? Előadás. 8 Hírek. 8 10 Táncczene. 9 20 Cimbalomszámok. 9 35 A Leány a talpán című operett átvétele Budapest I. ról.

SPORT

Kula lehengette a Bácskát

Kulai AFC—Bácska 5:1 (3:1)

A Kulán lejátszott mérkőzésen biztosan győzött a sokkal jobb hazai csapat.

Az NB III. alföldi csoportjában a helyzet ez:

1. WMTK	20	18	2	—	100:15	38
2. Makó	20	13	1	6	80:41	27
3. M. Pamut	20	11	4	5	73:36	26
4. Óbecse	18	9	4	5	40:22	22
5. SzEAC	20	10	2	8	55:52	22
6. Törekvés	20	9	3	8	45:47	21
7. Topolya	19	7	5	7	34:37	19
8. CsAK	20	7	5	8	43:50	19
9. SzTK	20	7	4	9	41:52	18
10. KAC	20	6	5	9	40:40	17
11. SzTE	20	6	5	9	38:60	17
12. Kulai AFC	20	6	3	11	31:52	15
13. U. Vasutas	20	5	5	10	41:65	15
14. HTVE	19	6	2	11	29:63	14
15. Bácska	20	5	3	12	35:60	13
16. C.MOVE	20	6	1	13	32:66	13

Tözsde

Valuta: Leu 195—205 svájci frank
1960—8060, szlovák korona 11'45—11'78.

PRÓHIRDETÉSEK

Egy perfekt víz- és vasondoláló segédet vagy nőt felveszek. Bottó János, Ferenc József-tér 1.

Szőlők, gyümölcsfák metszését, virágoskertek rendezését, buxustuccolást vállal Lipcsei kertész, Hajnai utca 12.

Újszabósegédet (férfit), ügyes varróleányokat, tanulóleányokat felveszek. Dr. Biróné, Szent István-tér 9. II. em.

Sőrtet feöltő, jóállapotban levő sátracsok férfiruha eladó. III. Kazinczy-utca 10 szám.

Egy mindenből kifosztott úrnő, orvos leánya, kéri a nemesszívű közönséget, hogy segítsenek nehéz helyzetén. Lux Ottilia, Mezőberény, Erzsébet királyné-utca 11.

Jóltető mindenest keresek április 15 re. Jelentkezni dr. Biró Zoltánnal, Szent István-tér 3. II. em.

Keresek egy ügyes fiút nőiszabó tanulóknak. Hricsovinyi, II. Lepény-utca 5 sz.